

skete Forandring i Næringsstilstanden i Forbindelse med det Tryk, hvori de befinde sig. Dette vil forstærke Dnsket hos dem om en Tilbagegang; Tilbøielighed til Tilbagegang i en vis Retning mødes let med lignende Tilbøielighed i andre Retninger, og det er muligt, at Omstændigheder kunne forene sig dermed, som det nu ikke er muligt at overse og hvis Følger ikke nu lade sig beregne. — Denne Betragtning troer jeg er af saadan Bessaffenhed, at man stærkt maa søle sig opfordret til at overse, om det ikke er lige saa klogt, som det er billigt, at blive nogenlunde paa de Enemærker, som man kan betræde med de nærmest Interesseredes gode Villie.

Scholer: Jeg troer, at det er en lidet heldig Bestemmelse i Forslaget med disse Gebyrer, som ere fastsatte at skulle erlægges, navnlig hvad Haandværkerne angaaer. Det vil i Almindelighed være saare trykkende for Haandværkerne, naar de have udlært, at erlægge et saadant Gebyr, før de maae tage fat paa deres Arbejde; men især vil det være trykkende for Landsbyhaandværkerne, som hidtil have ved Bevilling kunnet erholde Tilladelse til at drive deres Profession, naar de nu skulle for at drive den erlægge idetmindste en halv Snees Rigsdaler, hvilket er meget, s. Ex. for en Lappestræder eller Stomager paa Landet. Jeg troer, det vilde være heldigt, hvis man kunde lade disse Gebyrer, for at vinde Borgerskab eller Næringsbeviis, falde bort, og derimod senere lægge Afgiften paa Bedriften, lade Bedkommende betale Afgiften, naar de senere komme til at drive deres Profession, da de saa lettere ville kunne erlægge den. — Der er ogsaa i

Loven Bestemmelser om, at Haandværk, som hidtil have været frie paa Landet, nu ikke længere skulle være det. Det er efter min Overbeviisning at træde disse Haandværkere for nær, navnlig hvad Landsbysmede, Grovsmede og Hjulmand paa Landet angaaer. Det har hidtil været frie Næringer, nu skulle disse ogsaa til at erlægge Afgift for at drive deres Næring, og om de flytte til en anden Jurisdiction, skulle de atter paany der erlægge Gebyhr. Dette vil nu især være vanskeligt for Landsbysmedene; thi det er almindeligt paa Landet, at man har en fast Smed, med hvem man har accorderet om, at han skal udføre det Arbejde, som man behøver; disse Folk ere et Slags Træksugle; de ere ligesom Præsterne, de drage fra een By til en anden; naar de see bedre Næring et andet Sted end der, hvor de ere, saa søge de derhen, og det vil have til Følge, at de ofte ville komme til at betale dette Gebyhr for at være Smed. Jeg troer, at det er en af de Bestemmelser, som ere uheldige og som vanskeligt lade sig gennemføre uden al for stor Ulempe for de Paagjældende. Hvad Lømrerne paa Landet angaaer, da er nu Lømrers og Smedker-Professionen forenet; naar man vil have en Bygning opført, saa henvender man sig til en Lømrer og accorderer med ham, og han udfører da alt Lømrers og Smedkerarbejde. Beboerne ere meget vel holdne med det Slags Arbeidsfolk, hvorimod de vilde blive meget brøstholdne, hvis de skulde søge det Slags Arbejde i Kjøbstæderne, hvor en Mester da vilde sende nogle Svende ud, som langt fra kunde udføre det Slags Bygningsarbejde saa godt som Landsbylømrerne.